

ΕΠΙΤΟΜΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΥΡΩΠΗ, ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑ-
ΚΑΛΥΨΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑ-
ΝΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ
ΕΝΝΑΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 13 ἀριθμοῦ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΑΠΟ ΤΟΥ Ε΄. ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ Η΄. ΑΙΩΝΟΣ.

Ἐίπομεν προηγουμένως ἐν τῷ τέλει τοῦ Α. Κεφαλαίου περὶ τῆς ἐρημώσεως τῶν ὠραιοτέρων τῆς Εὐρώπης μερῶν μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Βαρβάρων κατὰκτησιν. Ἢδη δὲ ἀναφέρομεν συντόμως τὰς εἰσβολὰς ταύτας τῶν κατακτητῶν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἑ. αἰῶνος οἱ βάρβαροι τῶν συνόρων τῆς Κίνας ὤρμησαν κατ' ἄλλων βαρβάρων καὶ ἠνάγκασαν αὐτοὺς νὰ χυθῶσιν εἰς τὴν δύσιν· ὥστε οἱ τελευταῖοι οὗτοι, πλήρεις ἐπιθυμίας τοῦ νὰ λαφυραγωγῆσιν τοὺς πρὸς μεσημβρίαν καὶ δύσιν γείτονας, πλουσιωτέρους μὲν, ὀλιγώτερον δ' αὐτῶν ἰσχυροὺς, παρεσύροντο ὑπὸ τοῦ ὀρηκτικοῦ χειμάρρου, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ ἀφ' ἐαυτῶν ἐμεγάλυνον. Τέλος οἱ λαοὶ ὅλης τῆς Ἀρκτικῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης, ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κιναικοῦ τείχους μέχρι τοῦ Γερμανικοῦ Πελάγους, καὶ ἀπὸ τῆς Σκωτίας μέχρι τοῦ Ῥήνου καὶ τοῦ Δανουβίου, ἀγρίως πιέζοντες καὶ κακοῦντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ἐχύθησαν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν.

Προσθέτω ἐνταῦθα ὀλίγα τινὰ ἱκανὰ νὰ δεῖξωσι μέχρι τίνος βαθμοῦ ἀπελακτίσθη ὁ πολιτισμὸς κατὰ τὰς εἰσβολὰς ταύτας· εἶναι δ' αὕτη βεβαιωτάτη μαρτυρία συγχρόνου συγγραφέως, τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου. « Ἔθνη ἀναριθμητὰ ἄγρια κατέλαβον τὴν Γαλλίαν· πάντα τὰ κείμενα μετὰ τῶν Ἄλπεων καὶ τῶν Πυρηνάων, τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τοῦ Ῥήνου, κατερημώθησαν ὑπὸ τῶν Κανάδων, Βενδάλων, Σαρματῶν, Ἀλανῶν, Γεπιδῶν, Εῤοῦλων, Σαξόνων, Βουργούνδων, Γερμανῶν, κ.τ.λ. Ἡ Μογοντία, ἡ νῦν περιδοξὸς πόλις, ἀλοῦσα κατηδαφίσθη· πολλαὶ δὲ χιλιάδες ἀνθρώπων ἐσφάγησαν ἐντὸς τοῦ ναοῦ· ἡ Βορματία κατηδαφίσθη πολιορκηθεῖσα. Αἱ ἰσχυραὶ πόλεις Ῥέμα, Ἀμιένη, Ἀρράσση, Τουρνάια, Στρασβούργον, εἶδον τοὺς ἐαυτῶν κατοίκους φερομένους εἰς τὴν Γερμανίαν. Πάντα τὰ μετὰ τῆς Λουιτανίας, Λουγδούνου καὶ Ναρβόνης ἐκακώθη-

σαν, πλὴν ὀλιγίστων πόλεων, τὰς ὁποίας ἐξώθεν μὲν ἀπειλεῖ ἡ σπάθη, ἐσωθεν δὲ τρομάζει ἡ πείνα. Δὲν ἀντέχει ἡ καρδία μου διὰ νὰ ὀμιλήσω ἄνευ δακρύων περὶ τῆς Τολώσσης, ἥτις ἂν καὶ δὲν κατεστράφη ἀκόμη, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἁγίου αὐτῆς Ἐπισκόπου Ἐσπερίου. Καὶ ἡ Ἰσπανία δὲ εἶναι ἐν ἀβεβαιότητι προκισθνομένη ἐγγίζουσιν τὴν αὐτῆς πτώσιν. »

Αἱ ἐρημώσεις αὗται εἶναι ἀδύνατον νὰ παραβληθῶσι πρὸς οἰανδήποτε κακοπάθειαν συμβῆσιν παρά τινι τῶν νῦν πεπολιτισμένων Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν· τὰ πάντα συνεχύθησαν καὶ ἀνεστράπησαν. Τῶν δὲ λαῶν τούτων, οἱ μὲν ἔλαττον τῶν ἄλλων βάρβαροι, ὡς π.χ. οἱ Γότθοι, ἔκαμον μὲν ὀπωσοῦν καλὴν χρῆσιν τῶν Ῥωμαϊκῶν λαφύρων, ἀλλ' ἄτακτον καὶ ἀφιλόκαλον. Ὁ Ἱστορικὸς Ὀλυμπιόδωρος διηγεῖται, ὅτι ἐν ἔτει 414, κατὰ τοὺς γάμους τῆς Αὐτοκρατορίσσης Πλακιδέας, ἐφαίνοντο μετὰ τῶν παρανόμων γυναικῶν ἑκατὸν λεκάναι πλήρεις χρυσοῦ καὶ ἀδαμάντων κατεργασμένων κατὰ διαφόρους τρόπους· ταῦτα δὲ πάντα ἦσαν Ῥωμαϊκὰ λάφυρα, ἀρπακτικῶν χειρῶν ἀθροίσματα. Μετὰ τὸν λοιπὸν τῆς παγκοσμίου ταύτης συμφορᾶς, αἱ τέχναι, αἱ ἐπιστῆμαι, ἡ βιομηχανία καὶ αὐτοὶ οἱ νόμοι κατεκλύσθησαν ὑπὸ τοῦ χειμάρρου. Διὰ νὰ ἐπαναλάβωσι δὲ ταῦτα οἱ λαοὶ ἀπητούντο καὶ ἀνάπαυσις καὶ μεγάλοι νόες, καὶ τοιοῦτοι ἐφάνησαν κατὰ μεγάλα διαστήματα. Ὁ Ἰουστινιανὸς, ὁ Θεοδέρης, ὁ Μέγας Κάρολος, ὁ Ἀλφρέδος, κατέχουσι τοιαύτας ἐν τῇ ἱστορίᾳ θέσεις· ἀλλ' ἂν μὴ διεφείγη τὴν ἡμετέραν προσοχὴν τὸ κύριον ἡμῶν θέμα.

Τίνες λοιπὸν ἦσαν αἱ πρῶται ἀναγκαῖαι ἀνακαλύψεις μετὰ τὴν κατάπυσιν τῶν συνεχῶν τούτων ἐρημώσεων; ἀλλὰ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης προηγεῖται ἄλλο τι ζήτημα· τίνες ἦσαν αἱ πρῶται ἀνάγκαι; ἡ γεωργία καὶ τὸ ἐμπόριον ἀπῆτουν πρὸ πάντων τὴν πρόνοιαν τῶν ἡγεμόνων, οἵτινες κατέστησαν εὐτυχεῖς τοὺς λαοὺς αὐτῶν.

ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΕΣ.

Ὁ Χριστιανισμὸς χρήσιμος εἰς τὰς ὑλικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας διὰ τὸ εἰρηνοποιῶν αὐτοῦ πνεῦμα, ὑπῆρξεν ἡ ἀρχικὴ πηγὴ τῶν πρώτων πολιτισμῶν. Ἡ τροφή τῶν μεταξοσκωλήκων, καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν μωρεῶν, χρησίμων εἰς τροφήν τῶν σκωλήκων τούτων, ὀφείλονται εἰς τὰς περιηγήσεις δύο μοναχῶν. Ἐξηγουμένα λεπτομερέστερον.

Ἡ κατὰ τὴν αὐλὴν τῆς ἀνατολικῆς Αὐτοκρατορίας ἐπικρατούσα πολυτέλεια κατέστησε τὰ μεταξωτὰ ὡς πρώτης

ανάγκης κατανάλωσιν. Ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἀγανακτῶν, διότι ἡ εἰδωλοάτρίς καὶ πολεμία τῆς αὐτοῦ ἐπικρατείας Περσία, ἐπλούτει διὰ τοῦ ἐμπορείου τῆς μεταξὺ πρὸς βλάβην τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηκόων, ἐσκέπτετο πρὸ πολλοῦ τὴν ἐπιτυχίαν ἄλλου μέσου πρὸς ἀνταγωνισμόν ἐπικερδῆ καὶ ἔνδοξον, ὅτε ἀπροσδόκητον συμβάν ἐνέπλησεν αὐτὸν χαρᾶς. Τὸ εὐαγγέλιον ἦτο κεκηρυγμένον κατὰ τὰς Ἰνδίας, ὥστε οἱ ἔμποροι καὶ οἱ ἱεραπόστολοι ὑπὸ ἀμοιβαίαν βοήθειαν ὠδοιπόρουν προφυλάττοντες ἀλλήλους. Δύο δὲ Πέρσαι μοναχοὶ, διαμείναντες ἐπὶ πολλῷ χρόνῳ διάστημα ἐν Κίνα, καὶ ἐκτελοῦντες τὰ εὐσεβῆ αὐτῶν ἔργα, ἐγνώρισαν ἐκ περιεργείας τὴν καθημερινὴν ἐνδυμασίαν τῶν Κιναιῶν, τὰ μεταξωτὰ ὑφάσματα καὶ τοὺς σκώληκας, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτροφή εἴτε ἐπὶ φυτῶν, εἴτε οἰκιακῶς, ἦτον ἤδη κύριον ἔργον τῶν βασιλισσῶν τοῦ τόπου τούτου. Οἱ μοναχοὶ οὗτοι εἶδον ὡσαύτως ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ μεταφέρωσιν ἀλλαχοῦ, ἂν ἔχῃ τὸ ἔντομον τοῦτο ὡς βραχύβιον, τοῦλάχιστον τὰ ὠὰ αὐτοῦ, καὶ οὕτως νὰ πολλαπλασιασθῇ τὸ εἶδος ἐπὶ ξένου κλίματος. Βαθμηδὸν δὲ ἡ θρησκεία καὶ τὸ συμφέρον ἐκίνησαν τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην τῶν δύο τούτων μοναχῶν, οἵτινες κρύψαντες εἰς κάλαμον ὠὰ μεταξοσκώληκος, διέπλευσαν, καὶ ἦλθον εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ αυτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου· τὰ δὲ δῶρα καὶ αἱ ὑποσχέσεις τοῦ Ἰουστινιανοῦ κατέπεισαν αὐτοὺς νὰ φέρωσιν εἰς φῶς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, ὥστε βοηθούμενοι ὑπὸ τῆς μνήμης καὶ καλῶς διευθύνοντες τὴν ἐργασίαν, κατώρθωσαν νὰ ἀνοίξωσι τὰ ὠὰ ἐν τῇ θερμότητι κοπρίας, καὶ νὰ θρέψωσι τοὺς σκώληκας διὰ τῶν μωροφυλλῶν, νὰ ἀναδείξωσι δὲ καλὰ δείγματα κουκουλιῶν ὑπὸ ξένου οὐρανόν· ἐφυλάχθη δὲ καὶ ἰκανὴ ποσότης χρυσασπιδῶν διὰ νὰ πολλαπλασιασθῇ τὸ εἶδος τοῦτο, καὶ ἐφυτεύθησαν ἰκανὰ δένδρα χρήσιμα εἰς ὑποστήριξιν τοῦ ἐντόμου. Τὸ πᾶν βαθμηδὸν ἐβελτιούτο, καὶ τὸ προϊόν ἀναλόγως παρήγετο καλῆτερον.

Εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν μόλις εἰσήχθησαν αἱ μωρέαι ἐπὶ Καρόλου τοῦ Η΄. ἀλλὰ μετὰ τὰς πρώτας αὐτῶν καλλιέργειας, ἡμελήθη τὸ δένδρον καὶ κατέστη ἀνωφελὲς καὶ ἀνευ προϊόντος, ὥστε μόλις Ἑρρίκος ὁ Δ΄. βοηθούμενος ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν ἑλαϊῶνα τῆς Σέρρας δένδρων ἐπολλαπλασίασεν εἰς τὸ βασίλειον τὸ φυτὸν. Διηγοῦνται μάλιστα, ὅτι ὁ Ἑρρίκος οὗτος ὀργισθεὶς διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην κατὰ τοῦ Σουλτᾶ, διέταξε νὰ φυτευθῶσι παραχρῆμα εἰς τὸν κῆπον τῶν Τουϊλλερῶν 15000 δένδρα τοιαῦτα ὑπ' ὄψιν

τοῦ ἀγαθοῦ τούτου Βασιλέως. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐμιμήθησαν καὶ οἱ μεταγενέστεροι, ὥστε μετ' ὀλίγον ἡ Γαλλία ἀπηλλάγη τοῦ φόρου τῶν 4,000,000· τὰ ὁποῖα ἐπλήρωνεν εἰς τοὺς ξένους διὰ τὰ μεταξωτὰ.

Εἰς δὲ τὴν Ἰταλίαν ὁ μεταξοσκώληξ μετεφέρθη ὑπὸ τοῦ Ῥογήρου Α΄. κατὰ τὸ 1130. εἰς τὴν Σικελίαν. Ἐκείθεν δὲ κατ' ὀλίγον καὶ εἰς τὴν Ἑπίρειον τῆς Ἰταλίας.

(ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΩΝ ΒΕΛΩΝ.

Πρὸ πολλοῦ χρόνου ἤδη ἔγινε γνωστὸν, ὅτι οἱ Ἴνδοι, καθὼς καὶ ἄλλοι τῆς Ἀμερικῆς λαοὶ, κατασκευάζουσιν ἰδιαιτέρον τι δηλητήριον, δι' οὗ ἀλείφοντες τὰς αἰχμὰς τῶν βελῶν, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται εἰς τε τοὺς πολέμους καὶ εἰς τὸ κυνήγιον, καθιστῶσι τὰ ἐξ αὐτῶν τραῦμα τάχιστα θανατηφόρον.

Ἡ κατασκευὴ τούτου τοῦ φρικώδους δηλητηρίου, ἐνομαζομένου μὲν ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν *Ipo* ἢ *Uras*, ὑπὸ δὲ τῶν Μαλαίων *Upas Antiari*, ὑπὸ δὲ ἄλλων τινῶν λαῶν τῆς Ἀμερικῆς *Worari* καὶ *Urari*, γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἄπαντες οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τούτων συνάζονται ἐκ τακταῖς ἡμέραις τῆς ἀνοίξεως, εἰς ὠρισμένον τινὰ τόπον, ὅπου τὰ πρὸς κατασκευὴν τοῦ δηλητηρίου φυτὰ, ὄντα ἐπὶ τοῦ ἄνθους αὐτῶν, ἔχουσι τὰ μάλιστα τὴν δηλητηριώδη αὐτῶν δύναμιν, μεταφέροντες συγχρόνως καὶ χαλκοὺς λέβητας, τρίποδας καὶ διάφορα ἐργαλεῖα, χρήσιμα πρὸς τὴν τοῦ δηλητηρίου κατασκευὴν καὶ ἐξάτμησιν. Ἐκεῖ δὲ τελέσαντες διάφορα θρησκευτικὰ ἔθιμα νομιζόμενα ὠφέλιμα πρὸς εὐτυχή ἐκβασιν, μεταβαίνουν εἰς τὰ πλησίον δάση πρὸς σύναξιν τῶν δηλητηριωδῶν φυτῶν, τὰ ὁποῖα πολλάκις καὶ μετὰ κινδύνου περὶ τῆς ζωῆς συναγοῦσιν, ὡς φερόμενα ἐπὶ ὑψηλῶν ὄρεων, καὶ περιβάλλοντα πυκνότητα ἄλλα ὑψηλὰ δένδρα. Μεταξὺ τούτων τῶν φυτῶν τὸ κυριώτερον εἶναι τὸ λεγόμενον *Strychnos tienté* (1) φυτὸν, ὅμοιον ἐκεῖνου, ἐξ οὗ λαμβάνομεν τὰς συνήθως λεγομένας φάλας· ἐπανελθόντες δὲ ἐκ τῶν δασῶν κόπτουσι καὶ λειοτριβοῦσι διὰ χειρομύλων αὐτὸ τὸ φυτὸν καὶ ἀνάψαντες πῦρ βράζουσι τὸ λειοτριφθὲν φυτὸν ἐντὸς καλῶς ἐσκεπασμένου λέβητος. Μετὰ δὲ διαρκῆ βράσιν ἐπὶ τινὰς ὥρας

(1) Τὸ φυτὸν τοῦτο εἶναι ἴσως τὸ παρὰ τῷ Θεοφράστῳ φυτ. ἱστορ. ὁ. 12 ἀναφερόμενον καὶ ὀνομαζόμενον *Στρυχνομανικὸς*, παρὰ τῶν φαρμακερῶν ῥίζων τεῦ ἐπίου ἀναφέρειται πολλοὶ τῶν ἀρχαίων.